

## رماتیسم بیماری هزار چهره

رماتیسم بیماری است که زیرمجموعه وسیعی دارد چنانکه به آن بیماری هزار چهره نیز می‌گویند.



زهره رفیعی: رماتیسم بیماری است که زیرمجموعه وسیعی دارد چنانکه به آن بیماری هزار چهره نیز می‌گویند.

این بیماری به 120 نوع تقسیم می‌شود. بنابراین آنقدر فراوانی و تنوع دارد که 25 درصد از افراد جامعه به یکی از انواع آن مبتلا باشند. درباره این بیماری با دکتر معزی متخصص فیزیوتراپی و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران گفت‌وگو کرده‌ایم:

وجه اشتراک بیماری‌های زیرمجموعه رماتیسم چه چیزی است؟

این بیماری‌ها باعث اختلال در سیستم حرکتی بدن می‌شوند یعنی مفاصل، عضلات، لیگامان‌ها و تاندون‌ها را درگیر می‌کنند. این بیماری‌ها حالت منتشر دارند و می‌توانند سایر اعضای بدن را گرفتار کنند. از دیگر ویژگی‌های مشترک این بیماری‌ها مزمن بودن آنهاست که در دوره‌های مختلف عود می‌کند. این ویژگی باعث می‌شود افراد هزینه زیادی در سال‌های ابتلا پرداخت کنند.

از میان 120 نوع بیماری کدام بیشتر شایع‌اند؟

شایع‌ترین آنها آرتروز است که به نام اوستو آرتрит است که کمابیش با افزایش سن خود را بیشتر نشان می‌دهد. در این بیماری در حالت اولیه غضروف مفصلی گرفتار می‌شود. درد تورم و خشکی مفصلی نشانه‌های آن است. مفاصلی که متحمل وزن بدن هستند مانند مفاصل زانو، ستون فقرات کمری و گردنی بیشتر مبتلا می‌شوند. بیماری شایع دیگر آرتیت روماتوئید است. برخی از انواع آن در جوانان بروز پیدا می‌کند.

در این بیماری نیز بافت‌های مفصلی گرفتار می‌شود و ممکن است در تعداد زیادی از مفاصل خود را نشان دهد. بیماری‌های دیگری که زیرمجموعه رماتیسم است، بیماری‌هایی هستند که علاوه بر تظاهرات مفصلی برخی بافت‌های دیگر مثل پوست و عضلات را نیز درگیر می‌کنند. از انواع آن لوپوس، پسوریازیس و درماتومیوزیت است. اسپوندیلیت آنکیلوزان بیماری دیگری است که مردان جوان بیشتر به آن مبتلا می‌شوند. بیماری پوکی استخوان، فیبرومیالژیا، تاندونیت و کپسولیت از دیگر بیماری‌های زیر مجموعه رماتیسم است.

با این حساب علل مختلفی در بروز این مجموعه از بیماری‌ها دخیل هستند؟

این بیماری طیف وسیعی دارد ولی هیچ کدام مسری نیست. علت اکثر این بیماری‌های رماتیسمی هنوز به‌طور دقیق معلوم نیست. برخی از محققان معتقدند که علل بروز آنها نقص در سیستم ایمنی بدن است که علیه بدن واکنش نشان می‌دهد و باعث ایجاد حالت‌های التهاب و آسیب دیدگی می‌شود. مسائل ژنتیک، جنسیت، فشارهای عصبی، فشارهای روانی و استرس‌ها از عوامل زمینه‌ساز در بروز انواع بیماری‌های رماتیسمی است.

خیلی از مردم بین زندگی کردن در مناطق مرطوب و ابتلا به انواع رماتیسم‌های مفصلی ارتباط برقرار می‌کنند. آیا این ارتباط معنادار است؟

این بیماری‌ها هیچ‌گونه ارتباطی با زندگی کردن در مناطق مرطوب ندارد و این تصور اشتباهی است.

شایع‌ترین علامت بیماری رماتیسم چیست؟

شایع‌ترین آنها درد است. با توجه به اینکه کدام مفصل درگیر شود تورم مفصلی ایجاد می‌شود و آن مفصل محدودیت حرکتی

پیدا می‌کند. البته در برخی از بیماران سفتی و خشکی مفصل باعث می‌شود تا نتوانند در همان دامنه حرکتی نیز عضله و مفصل را تکان دهند. کسانی که درد دارند احساس خستگی و ضعف عضلانی در میان آنها شایع‌تر است. با توضیحاتی که دادید به این نتیجه می‌توان رسید که نحوه ابتلا به این بیماری‌ها نیز متنوع است و مشخص نیست افراد به چه دلیلی گرفتار رماتیسم می‌شوند.

در موارد محدودی از این بیماری عامل ایجادکننده مشخص است. به‌طور مثال نقش ژنتیک در بروز آرتریت روماتوئید و بیماری بهجت و مشخصاً به‌دست آمده است یا در مورد بیماری روماتیسم قلبی که ناشی از عفونت‌های استرپتوکوکی و گلو دردهاست. عفونت‌های چرکی همچنین می‌تواند علاوه بر قلب سایر اعضا مانند مفاصل را درگیر کند بنابراین پیشگیری با آنتی‌بیوتیک برای کودکان ضروری است.